

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 67

PARTIZANSKA KNJIGA

Naslov originala

Cecilia Hansson, *Au pair*

Prvo izdanje

Natur & Kultur, Stockholm, Sweden, 2019.

Copyright © Cecilia Hansson 2019.

Copyright © za ovo izdanje Partizanska knjiga 2023.

**SWEDISH
ARTS COUNCIL**

Zahvaljujemo Švedskom umetničkom savetu koji je pomogao objavljivanje ove knjige.

The cost of this translation was supported by a subsidy from the Swedish Arts Council, gratefully acknowledged.

Urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

Sesilija Hanson

Dadilja

Sa švedskog prevela Jelena Loma

Kikinda, 2023.

NEKAKAV POČETAK

Kad me taksi poveze u ulicu Erstagatan da počinim preljubu, proleće je i imam trideset jednu godinu. Već četiri godine sam zarobljena u vezi i sada bežim iz nje.

On je samo neko koga sam slučajno upoznala. Student filozofije koji tvrdi da su *Dani rebra, jutra* najbolja knjiga koju je pročitao i da bi baš želeo da se okuša u borbi za nadmoć s malo starijom ženom. Pozvao me je svojoj kući na šampanjac, a posle sam slobodna.

*

Moj prvi potez je bio da otputujem u Beč. M. me dočekuje na Švehatu, aerodromu koji je istovremeno velelep i provincijalan. Naša veza je već tada davna prošlost, M. živi s devojkom, a ja treba da se posvetim dovršavanju svoje druge zbirke pesama.

Zvaće se Rastegni mi kožu. Preobražaj i imaće samo jednu junakinju – mene. Govoriće o bolu kada sve puca i o izbavljenju. O tome kako je biti tinejdžerka, o telu koje se ne može prilagoditi školskim hodnicima. O nesaginjanju u učionici, čak ni onda kada je to najlakši izbor. O tome kako je biti cvet koji raste izvan leje.

*

Već na Švehatu M. pokušava da me poljubi. Zaudara na pivo, izgubio je jedan zub u saobraćajnoj nezgodi koju je izazvao pijan. Oduzeli su mu dozvolu, ali ga to ne sprečava da sad vozi, meni u čast je pozajmio auto od nekoga.

Vozimo se ka ulici Laudongase. Odseću mesec dana u stanu jedne asistentkinje na katedri za psihologiju. Stan miriše na marihuanu. Dobila sam sobicu s pogledom na dvorište.

Ulica Laudongase se nalazi u Jozefštat, iza Univerziteta, i paralelna je sa ugostiteljskom ulicom Florijanigase. Buržoaski bastion, Beč Elfride Jelinek i Hanekea. Igram slučaja sam dobila sobu baš u tom delu grada, nisam to priželjkivala kad sam se prijavila na *Mitwohonzentrale*.

Dalje uz ulicu je broj 55. „Nijedan pobednik ne veruje u slučaj”, piše Fridrih Niče u *Veseloj nauci*.¹

M. parkira auto, a kad me poljubi, setim se kako je svojevremeno doputovao u Švedsku s Fazbinderovim komadima i romantičnim radio-dramama u torbi. Tad sam imala dvadeset jednu godinu, pohađala školu glume i bila na raspustu. Plan je bio da on ostane u Švedskoj i da studije teatrologije zameni školovanjem za profesora nemačkog, ali se sve završilo svađom oko hašiša i Sartra u mojoj usijanoj studentskoj sobi na obodu Estermalma.

*

M.-a sam upoznala u kafeu *Alt Vin* u ulici Bekerštrase. Bio je maj, nepuna godina pošto sam se, pretrpevši neuspeh kao dadilja, vratila kući.

¹ Friedrich Nietzsche, *Die fröhliche Wissenschaft*. Prev. M. Tabaković, Beograd: Grafos, 1984: 183 (§ 258).

*

O vremenu kad sam bila dadilja i kad sam se zaljubila. To je priča koju želim da ispričam. Priča o Valteru, nastavniku na kursu jezika pri univerzitetu. Valter je bio sve što sam želela. Visok, zgodan i nedostižan kao košarkaši iz mog rodnog grada. A opet, nije bio ni košarkaš ni pravi profesor jezika, već doktorand književnosti i novinar kulturne rubrike. Sve devojke na kursu su bile zaljubljene u njega, ali ja sam ga osvojila. Zamalo.

O mom povratku u Beč, nepunih godinu dana nakon što sam pretrpela neuspeh kao žena, kao dadilja, kao ljudsko biće i kao ljubavnica. Nije mi padalo na pamet da ponovo vidim Valtera i jedino to mi je bilo na umu.

*

Jednog dana, kad je padala kiša: uhvatila sam tramvaj u Otakringu, nekadašnjoj radničkoj četvrti u zapadnom delu grada. Bila me je spopala neizdrživa želja da posetim određeni muzej u centru grada. Ispostavilo se da taj muzej ne radi, pa sam odlučila da odem u kafe *Alt Vin*.

Kafe *Alt Vin*: tu sam prvi put izašla na sastanak s Valterom.

Skrenula sam preko Štefansplaca, bio je ponedeljak, bilo je popodne. Nepunih godinu dana pošto se sve bilo sleglo nabasala sam pravo na Valtera.

On: u kišnom mantilu bež boje, bez aktovke, blago pogrbljen. Usredsređenog pogleda, negde u svom svetu. U jednoj ruci drži kišobran. Drugom rukom drži – tačnije, grli – drugu ženu.

Ja: piljim, kao ukopana, nasred Štefansplaca. U srcu Beča, u mom jadnom srcu.

*

Te večeri: otišla sam u kafe *Alt Vin*. Tamo sam upoznala M.-a koji je u to vreme služio civilnu vojsku za *Amnesti internešenel*. Visok kao Valter, ali stariji od mene samo pet godina, a ne dvanaest.

Umesto književnosti, teatrologija. Skoro isto kao Valter, ali ne sasvim. M. je odrastao u siromašnoj porodici u Leopoldštatu, istočnom predgrađu Beča, a nije doseljenik iz nekog sela na jugu Austrije.

Pogled na meni: neuporediv, po kvalitetu, po toplini.

*

M. me je odvezao do smeštaja u Otakringu i dok smo jezdili kroz grad, pomislila sam: sada sve počinje. Ali ovo nije ni priča o M.-u.

DOLASCI U BEČ

1991. putovanje vozom

1992. putovanje vozom

1993. čuvanje dece, kursevi nemačkog

1994. turistička poseta, upoznala M.-a

1996. videla se s M.-om

1998. istraživački boravak (istraživanje za radio o anarhistima i ekstremnoj desnici u Austriji)

2000. predavanja iz filozofije

2001. turistička poseta uz prolaznu vezu

2002. turistička poseta sa F.

2004. radni boravak, pisanje zbirke *Rastegni mi kožu. Preobražaj*

2009. predsedanje na putovanju s B.-om

2014. istraživački boravak i kurs nemačkog

2015. istraživački boravak

2016. istraživački boravak

2017. istraživački boravak

2018. radni boravak, pisanje ove knjige